

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 8 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 8 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sunt a se adresa la:

Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei 15 cr. rândul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Nr. 4898 Pres.

În legătură cu publicația de aici dto 9 August a. c. Nr. 3026 Scol. („Tel. Rom.“ Nr. 92. a. c.) se aduce la cunoștință învățătorilor nostri, cari au de cuget a depune esamenul de calificare din limba maghiară la preparandia de stat din Deva, că în urma notei inspectoratului regiunii de scoale din comitatul Hunedoarei dto 9 Decembrie st. n. a. c. Nr. 2242: terminul acelor esamene, ce era fixat pe 27 Decembrie, a. c. s'a transpus pe 3 Ianuarie st. nou 1884.

Sibiu, 5 Decembrie 1883.

Consistoriul arhiepiscopal greco-oriental română a Transilvaniei.

Alegerea amplioaților în comitatul Sibiului.

Sibiu, 7/19 Decembrie 1883.

Astăzi s'a înăplinit alegerile municipale în comitatul Sibiului. Pre cât au fost de sgomotoase aceste alegeri acum 6 ani, pre atât de în liniște și ordine au decurs ele acuma. Înțelegerea bună totdeauna duce la scop. și ea a dus la scop mai ales acum, nelipsind bunăvoiță din nici o parte. Constatăm cu vîcă satisfacție această împregiurare, și nu putem recomanda din destul tuturor bunăntările, care întăresc temeliile fiecărui organism din statul nostru.

La 10 ore sala cea mare dela „Imperatul romanilor“ era îndesuită de oameni.

Comitele suprem și comite al sasilor, domnul Dr. Maurițiu Brennerberg dechiară adunarea generală de deschisă prin o scurtă cuvântare, în care accentuat că dreptul de alegere este unul dintre cele mai frumoase, și el va produce roade binefăcătoare, dacă membrii îndreptați vor alege persoane demne, și dacă cu considerare la servitile prestate vor reflecta la foștii amplioații ai comitatului, satisfacând astfel și pretensiunilor omenimiei.

Dl fostul vice-cm. Aug. Sennor depune mandatul în numele său și al amplioaților subalterni în mâinile adunării generale. La propunerea comitelui suprem adunarea generală exprimă tuturor amplioaților multămîta protocolară.

La ordinea dilei urmează alegerea unui notar ad hoc și a unui fiscal, în persoanele fostului protonotariu Cornelius Tobias și a fostului fiscal Göllner.

În comisia de candidare adunarea generală prin aclamație alege pre domnii, Dr. Bruckner, Arz von Strassenburg și Dr. Wolff, ear comitele suprem numește din partea sa pre domnii Börmes, Tórók și Dr. Sentz.

Alegerile s'a înăplinit toate prin aclamație și anume:

1. de vicecomite fu ales avocatul Thalman,
2. protonotariu tot cel vechiul dl Cornelius Tobias.

3. president la sedria orfanală Herberth,
4. Asesor la sedria orfanală Hutter și Mangiesius,
5. tutor orfanal domnul Löw.

6. Comptabil, domnul Székely și subcomptabil Akner.

7. Fiscal Göllner, cassariu Herbert, controlor Jahn.

8. De medic primariu s'a ales Dr. Arz.

9. Primul vicenotariu s'a ales în persoana domnului Sigerus, al doilea în persoana Domnului Stefan Stroia.

10. De vicenotariu la sedria orfanală s'a ales domnul Crețu.

Inainte de a proceda la înăplinirea celorlalte posturi o comisie de trei în persoana dlor Orendi, Fabritius și Trombitaș este însărcinată a înșinuării pre noul vicecomite despre întemplată alegere, și al poftii să se prezinte în adunarea generală. Aceasta s'a și întemplat și noul vice-comite la întârzierea în sală fu întempiat cu salve de Hoch, Se trăiască și Eljen.

A urmat apoi alegerea pretorilor 5 la număr tot prin aclamație, și așa că la Sibiu fă ales domnul Fabritius, la Sebeș Roth, la Mercurea Braniște la Nocrichiu Gotschling, și la Săliște domnul Liviu Bran de Leményi.

În interesul adevăratului vom nota în special candidatura pentru pretorele dela Mercurea. Candidați au fost trei indivizi, domnii: Braniște, Muciul Ilarie și Gotschling.

Domnul Nicolau Ivan a propus a se alege prin vot nominal domnul fost pretor în Săliște Ilarie Muciul, ear majoritatea era pentru alegerea domnului Braniște prin aclamație. Domnul Ivan a și prezentat o listă cu 20 de subscríeri pentru votarea nominală; însă la cetirea celor inscriși în listă lipseau dela adunare deja cel subscris la locul al doilea și al treilea, și astfel lista necorespunzănd cerințelor legei, s'a ales prin aclamație domnul Braniște de pretor în Mercurea.

A urmat apoi alegerea adiunctilor pretoriai și anume s'a ales la Săliște Michel, Nocrichiu Binder Mercurea Haidendorf, Sebeș Savu și în centru Simonis.

De medici fură alesi în centru Schuller, Sebeș Manksch, în Mercurea Munteanu și în Săliște Dr. Ioan Moga Nocrichiu Dr. Albrich. Ear de veterinarian în Sibiu Kreuzer, în Mercurea Horondt.

Înăplinindu-se astfel toate posturile nou alesi funcționari au depus jurământul în fața adunării generale.

Astfel a decurs alegerea oficialilor comitatensi în comitatul Sibiului, în liniște și concordie, ceea ce ne garantează mari succese în viitor. Înținta fraților săi la aceste alegeri merită toată recunoștință. Densii, deși în mare majoritate, au cedat românilor trei posturi în centru și 2 în afară, și candidarea persoanelor o au lăsat la disposiția clubului român, votând ei pentru candidații propuși de români. Suntem recunoscători fraților săi pentru această purtare a lor, care îi arată mai ecuilibri și mai conciliant ca cum sunt alții ați cu puterea în mână.

Intemplete în viitorori ori ce s'a întâmplă, noi din cele petrecute tragem concluzia, că prelăngă o bună înțelegere putem merge în mână în mână cu sasii, cari ca oameni înțelepti sciu, că roata norocului se mișcă fără intrerupere și că cei ce sunt ați dedesubt, mână poimâne pot fi deasupra și din esperință sciu și aceea, că românul „beneficiorum... memor esse solet“.

Conferența clubului național.

Sibiu, 18 Decembrie 1883.

Clubul național român din acest comitat constă din acei membri ai reprezentanței municipali, viriliști și alesi, cari voiesc a fi membrii lui.

În trecut numai sebeșenii au fost dechirat, că dlor nu vor să aparțină la club, nici n'au aparținut, ci au lucrat cum i-a tăiat capul, până când a dat cu el de părete, și precum se vede păretele a fost mai tare de cât capul lor.

Începându-se acum un ciclu nou de 6 ani, s'a convocat fără privință la trecut, toți membrii români ai noilei reprezentanțe municipali la ședința clubului, convocată pe astăzi la 3 ore d. m.

Au comparat 22 de înși și anume: dd. N. Cristea, P. Cosma, Dr. Aureliu Brote, V. Roman, I. Popa, I. Popescu, I. Bologa, E. Macellariu, An. Trombitaș, I. de Preda, A. Lebu, Zach. Boiu, Const. Bugarski și Iuliu Hosszu din loc, Dr. Nicolau Maier, N. Ivan din Săliște, I. Popa din Boiu, I. Rebega din Gurariului, Bercianu și I. Oreșteanu din Sebeș, Petru Brote din Reșinari și Secărea din Tălmăcel.

După deschiderea conferinței, raportează Anania Trombitaș în numele comisiunii emise din sinul clubului pentru de a se pune în conțelegeră cu partida săsească, că acea partidă, care dispune de o imensă majoritate, aproape de totalitatea voturilor în congregație, este aplecată a pune la disposiție românilor postul de protonotariu, un post de vice-notariu, apoi postul de vice-notariu la scaunul orfanal, posturile de pretore la Săliște și la Mercurea,

posturile de adjuncți pretoriai la Săliște și la Sebeș și în fine posturile de medic cercual la Săliște și la Mercurea.

Înățat privesc persoanele, acelea le lasă la alegerea clubului, și numai contra unei persoane ar avea excepție, dacă ea ar veni în combinație la un loc anumit.

Poftescu însă clubul săsesc, ca apoi și clubul românesc să voteze pentru candidații lor la celelalte posturi.

Această împărtășire, după ce s'a dat deslușiri, că de a câștiga mai multe posturi nu poate fi vorbă, s'a luat spre scire, și mai cu seamă acea parte a învoirei, că „alegerea persoanelor se concrede clubului românesc“ a produs o impresiune foarte favoritoare simțului de echitate, și tactul clubului săsesc, care se o mărturisim drept, dacă voia să abuseze de puterea, de care dispune în congregație, precum se întemplă în comitatele așa numite maghiare față de densii și de noi, poteau să nu aleagă nici un român, sau de acei români, cari le convine lor, dar nu și nouă.

Nainte de a proceda la alegere s'a decis, că de oare ce angajamentul atât din partea noastră cât și din a sasilor este pe cuvânt de onoare, ori ce conchus se va lua, acela să fie obligatoriu pentru toți membrii clubului, va să dică procedura să fie solidară. Care nu va voi să tină la solidaritate, acela să spună din capul locului și să iasă din club, ear care nu va vota în congregație conform conchuselor aduse în club, acela se va schide din club.

In privința modului de alegere, s'a decis, că asupra persoanelor să nu se discute, ci pentru posturile, unde vor veni în combinație mai multe persoane, să se facă votare secretă cu ședule. Astfel s'a și urmat.

Rezultatul alegeriei este următorul:

Protonotariu: Cornelius Tobias (protonotariu actual).

Vice-notariu Stefan Stroia (vice-notariu actual).

Vice-notariu la scaunul orf.: Ioan Crețu (actual).

Pretore la Săliște: Tit. Liv. Bran de Lemény, (act. pretore în cercul desființat al Talmaciului).

Pretore la Mercurea: Moise Braniscescu (act. vice-notariu la presidiu).

Subpretore la Săliște: Nic. Comșa, adjunct avocațial.

Subpretore în Sebeș: Matei Savu (act. pretore în Sebeș).

Medic cerc. în Săliște: Dr. Ioan Moga.

Medic cerc. în Mercurea: Dr. Clem. Muntean.

Dintre cei actuali n'au fost loc pentru Il. Muciul, pretorele actual din Săliște și Nicolau Pap, pretore actual din Mercurea.

Dorim ca toți membrii clubului să fie la înălțimea chemării, și consci de sănătatea angajamentului lor!*)

Revista politică.

Sibiu, în 7 Decembrie.

Cestiunea principală în statul nostru este alegerea oficialilor municipali pentru un nou perioadă de 6 ani. Despre alegerile în comitatele cu populație românească vom raporta și noi, indată ce rezultatul acelora ne va veni la cunoștință.

Primirea principelui de coroană al Germaniei în Roma a fost de tot strălucită. La gară el a fost primit de rege și salutat cu multă intimitate. După programul statorit principalele va face vizita papei și cardinalul contravisită Jacobini i va face. Joi sara va pleca din Roma spre Berlin, și astfel va remâne numai scire versiunea despre trecerea lui prin Viena.

*) După această corespondență nu înțelegem procedura domnului Ivan în adunarea generală, procedură, care ne poate discredita în ochii streinilor.

Red.

Espediția francesilor în Ton-King ia dimensiuni tot mai mari. Numărul oficerilor insinuați la expediția cresce pe căi de merge și cu el entuziasmul francesilor. Presidentul republicei Grèvy a contrasemnat decretul, prin care se denumește Millot de comandant suprem al corpului de expediție din Ton-King.

Agenția Havas întăresc scirea, că regele Alfonso încă în earna aceasta va cerceta pre regele Italiei.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Roman“.

Sibiu, 4 Decembrie 1883. Domnule Redactor! Între cei chemați a lucra la propășirea și luminarea poporului nostru, preotul ocupă locul de frunte. El reprezintă biserică și biserică la noi este paladiul invetătării, căci sub scutul bisericei progreselor la noi și puținele scoale, ce le avem, astfel, că preotul trebuie să fie păstorul cel bun în biserică și învățătorul luminat pentru scoala.

In trecut, când pe de o parte calea progresului era pentru noi Români de tot restrânsă: ear de altă parte oamenii mai simpli și moravurile mai aproape de legile firești, biserică își putea împlini chemarea sa cu mult mai ușor, respective preotul putea corespunde după pozițunea sa cu mai puțină invetătură.

Adi problema s'a schimbat; ea e îndecit de grea.

Cu ideile și cugetările noastre de adi, străbat în societatea omenească tot felul de retăciri, cari atacă în prima linie biserică, morală și religioasă și prin ele apoi pozițunea preotului devine tot mai subminată. Arena aceasta de luptă se deschide pe căi de merge din ce în ce mai mult, și privind un moment în jurul nostru, nimenea altul decât preotul, poate avea serioase întrebări pe viitorul la esistință și demnitatea sa de preot.

Căci nu e bine să ne ascundem slăbiciunile, cari trăgăname fiind, ne pot trezi numai în decepțuni.

Preotul, numit după chemare „lumina lumii și sarea pământului“, trebuie să aibă adi o superioară cultură morală și intelectuală, ca să poată susține nimbul bisericei și al numelui său de preot. El trebuie să țină pas cu mersul progresului de adi, căci altminteră cu timpul va remâne între fii săi sufletești numai un „lucus a non lucendo“.

A sosit dară cel puțin oara a 11 și pentru noi preoții, ca să stăm serios de vorbă cu noi, cu chemarea noastră, cu viitorul nostru: căci nimenea altul nu are și nu va avea mai mari protivnici aproape în toate direcțiunile, de căt noi. Ce e drept, timpul de tot mașter, în care au trăit biserica noastră, ne-a restrâns la starea culturală de adi, — dar ar fi păcat, păcat de moarte a nu folosi avantajele timpului de adi; am comite păcatul sinuciderei asupra noastră și bisericei noastre, cănd pe clasicul teren, ce ne ofere liberala noastră lege bisericească, am sta și numai ca parte neactivi, nepăsători, față cu chemarea și viitorul ce ne așteaptă.

Nu am pretensiunea și nici nu este aici locul a putea preciza și esauria în deosebi căile și mijloacele mai practicabile pentru interesele culturale ale preotului, una însă e faptă, și o susțin cu tărie, că afară de ce se lucră pentru preotimea noastră de sus, de guvernul nostru bisericesc, preotimea, ea pentru sine, pentru interesele sole comune, pentru cultura sa intelectuală și viitorul chemarei sale e pusă în pozițunea de a nu putea lucra mai nimic. Aceasta e adi starea faptică și este numai în interesul nostru a o recunoasce, ca cu o di mai curând însine să ne putem ajuta.

Preotul cu diua intrării sale în funcțiune, în loc de a-și putea continua sporirea și întărirea culturii sale intelectuale de până adi, parte din săracie, după care el dela sine nu și poate procura mijloacele culturale, parte din împregiurarea, că după întreaga lui chiemare altii trebuie să învețe dela el și nu el dela alții, în scurt timp și cu puține excepțuni, el ajunge a numai putea deschide carte, decât numai pentru ectenii.

Numai puțin de însemnat e apoi împregiurarea, că pe cănd toate caracterele de oameni, le vedem adi întrunite în societăți, asociațiuni, reuniuni etc. întră promovarea intereselor lor comune, pe atunci preotimea noastră stă isolată, isolată și împrăștiată, am putea dice ca Grecii, — cam la trei ani odată, preotul e pus în pozițunea, a conveni cu colegii săi din tract, dar și atunci, nu pentru vre un scop literar său discuția interesele sale, ci simplu pentru împlinirea unei formalități, — după care fără să și adrezeze unul altuia decât poate un cuvânt de înțîlnire, se depărtează fiecare la ale sale, astfel că noi preoții ne cunoasem mai mult după calendarul;

ear cănd și acest calendar e greșit, nu-ți mai cunoști nici după nume colegii din tract.

De aici se explică apoi foarte ușor, că dacă noi împreună nu ne ocupăm de noi, de soartea noastră apoi alții o fac aceasta cu mult mai puțin și despre toate se mai discută ași numai de soartea preotului numai întâlnesc decât iși colea căte un accent la căte un loc silit în diare, intonând compătimire și chiar lecții, că nu e la finalitatea chemării sale. E bună și compătimirea, mai ales cănd e sinceră, dar cel ce compătimese are datorință să-și ajute, dacă poate să-ți arete adeca calea, prin care ai putea eșa mai ușor de sub compătimire.

Ei! bine, corespunde starea aceasta faptică intereseelor și grelei noastre chemări preoțesci? oare să ne putem face și noi pentru noi mai mult decât am făcut până aci?

Nu mi fac nici o ilușie, cănd dic aceste, sunt însă pătruns de convingerea, că starea isolată de până acum a preoțimiei noastre nu poate corespunde nici chemărei și nici demnității preotului; ba este chiar dejositorul pentru noi a nu ne să veni noi nouă întrăjutorul unul altuia cu nimic.

Au fost dară dle Redactor, o justă pretensiune, o recunoascere a adevăratelor interese proprii, cănd preoțimea din tractul Sibiului în conferință dt. 16 Septembrie a. c. convocată de protopresbiterul tractual în afaceri administrative bisericesc, a insistat unanim și cu stăruință pe lângă șeful său, că după modestele noastre puteri să încercăm o acțiune comună constituindu-ne în Reuniune preotească cu statute întărite.

Încă în numita conferință s'a insărcinat apoi o comisiune în frunte cu dl protopresbiter Simeon Popescu, ca să elaboreze un proiect de statute în scopul acesta; ear după ce comisiunea își termină lucrarea, dl protopresbiter rugat fiind primesce, că să convoace o adunare constituantă a preoțimiei tractuali, în care să se desbată acel proiect de statute.

Credând a fi în interesul publicului cetitoriu și mai mult în al nostru propriu, că să supunem acest inceput și aprețierei publicului din afară; Vă rog Dle redactor, a da loc în coloanele prețuitului să redigeți următorului scurt raport:

După ce comisiunea insărcinată în conferința preoțimiei tractuale la 16 Septembrie a. c. cu elaborarea unui proiect de Statut pentru reunirea preoților gr. or. din protopresbiteratul Sibiului, s'a terminat lucrarea, — Dl protopresbiter convoacă adunarea constituantă a preoțimiei tractuale pe Vineri 23 Noemvre a. c. la 9 oare a. m. în sala cea mare Nr. 24 a seminarului nostru Archidiecesan din Sibiu.

Aci fiind la ordinea sălii desbaterea asupra proiectului de Statut presentat de comisiune, privinduse acela de cetit, se primesc în desbatere specială, și după o scurtă discuție se primesc cu o mică modificare, în testul publicat în Nr. 128 a. c. al diarului „Telegraful Român.“ Se purcede apoi la constituirea provisoria a Reuniunii până la sancționarea statutelor din partea Preavenerabilului Consistoriu Archidiecesan, care s'a întemplat în chipul următoriu:

În înțelesul §. 14 din Statute s'a ales:

Președinte natural: protopresbiterul tractual Simeon Popescu.

Vice-president: Ioan Predoviciu, paroch în Ognia Sibiului.

Secretar: Georgiu Bobeș, paroch Sibiu sub. infer.

Membrii în Comitet: Emilian Cioran și Iosif Goga parochi în Reșițariu; Petru Simion admstr. paroch în Sibiu sub. Iosefin și Ioan Popoviciu, paroch în Sadu.

După constituire, Presidiul aduce la cunoștință preoțimea prezente, că în considerarea greului inceput, cu care trebuie să luptăm, fără intenționă să-și câștige mulțamita sau recunoșința cuiva, din îndemnul de a facilita cultivarea preoțimiei tractuale donează pe sama Biblioteca Reuniunei întreaga sa bibliotecă cu excepția protocoalelor sinodali și congresuali și o declară de aci înainte ca proprietate a Reuniunii preoților din protopresbiteratul gr. or. al Sibiului.

Tot în această conferință preoțimea cu excepția și fără concursul presidiului, la expresa și unanimă dorință a preoțimiei prezente ia următorul concurs:

Articolul din „Tel. g. Rom.“ Numerii 135 și 136 din a. c. intitulat „la cestiunea reunilor preoțesti la noi“ ca unul, în care se susține, demnitatea preoțimiei preste tot și a celui din protopresbiteratul Sibiului în deosebi; Reuniunea îl primește și declară cu placere între toate de al său.

Cu cele de până aici conferință și respective Reuniunea să a încheiat ședința pentru această di cam pe la oara 12 a. m.

Astfel, Dle redactor, începem și noi preoții a ne căuta mai cu deadinsul de interesele noastre culturale. După ce am văzut, că dău starea isolată este numai slăbiciune, ne-am adus și noi aminte, că mama e mama puterei. Nu căutăm altceva decât cultura noastră morală și intelectuală. În scopul acesta voim să facem și noi ceea, ce face toată înmea cultă; să ne unim, să lucrăm, să lucrăm împreună după principiul: unul pentru toți și toți pentru unul.

Avem însă lipsă pe lângă noi, pe lângă modeștele noastre puteri 1. de energie și tact din partea conducerii noastre; și a 2., de sprijinul și încurajarea a superiorilor noștri. Cum să ne explicăm însă apariția, că abea am făcut pasul prim și ne-am și trezit compătimi pentru incercare, compătimi... până la umilință.*)

„Unul dintre preoți“.

Chirpăr, în 2 Decembrie v. 1883. Comuna noastră este una ca cele multe din fundul regiunii locuită de sasi și români. Simțul de dreptate și ecuitate, de care sunt pătrunși conlocutorii noștri se va pute vedea din șirurile următoare: În genere și între comuna noastră și comunele românesc vecine există procese pe margini de otar dela moșii și strămoșii nostri, cari tot așa vor remâne ca ereditatea fililor nostri; eară între locuitorii comunei români și sasi cea mai mare ură și discordie.

Populația română din comuna noastră este o 1/3 a locuitorilor, și ea fiind în minoritate, se înțelege de sine nu poate ajunge cu nici un individ în reprezentanță sau la vre-un oficiu comunal. Români ar putea totuși ajunge pre două căli: sau în mod servil primindu-se din grația unul sau doi români, pre cari ei ear crede mai puțin periculoși; sau apoi folosindu-se de neînțelegere sasilor, ceea ce numai odată ne-au succes de vre-o 7 ani, de am avut și 3 români în reprezentanță comunală.

Ura fraților sasi contra noastră datează de mult, încât eu nu-i pot spune începutul, diferență au fost că ea uneori s'a arătat în grad mai mare sau mai mic, după cum au fost dispuși cei dela putere, și după cum au fost români în stare ale face rezistență, cred însă a nu exagera spunând că nici odată nu s'a manifestat așa sistematic, ca de un an încoace. Spre ilustrare obiectul voiu spune faptele abstragând dela numele faptelor, din cari onor. public va judeca după meritul lucrului.

Fie deci constatat că proporția numerică a românilor față de sasii din această comună este ca 1: 2. După proporția aceasta ar fi ecuivalent, ca atât drepturile și beneficiile, cât și sarcinile comune să fie împărțite; dară frații sasi, au inventat o metodă nu nouă, de a face cu noi tot aceea, ce lor nu le place a face altii cu ei.

În anul 1874, precând românii n'aveau conduceri bun sau de loc, frații sasi au făcut cu reprezentanța comunală un concluz, care au primit și întărirea mai naltă, ca să vândă din pădurea comunală lemne pentru crearea unui fond scolar, designând pentru români abia a cincea parte, care concluz nefind impugnat la timp de nici o parte s'a executat nealterat.

Tot în anii dinainte au dat ei mai multe pământuri alodiale spre scopul exclusiv al bisericei lor, dintre cari amintesc numai o grădină minimum de 4 jugăre pătrate pe seama parochului lor și a următorilor lui, în budgetul anual al comunei în rubrica erogațiilor figurează suma de 25 fl. v. a. pentru organistul bisericesc, și nouă ni se respunde în mod desprețitoriu: că, nu avem atare funcționari bisericesc.

În anul 1878 reprezentanța comunală prin concluză sporește scopul scolare ambelor confesiuni p. o. timp nedeterminat un pământ de vre-o 15 jugăre pătrate, designând pentru confesiunea gr. or. după analogia anului 1874 numai a cincea parte.

Cu concluzul acesta însă n'au fost norocoși, de oare ce biserică prin parochul său la locul competență și-au eluptat dreptul pe a treia parte, care au și folosit-o chiar și în anul trecut.

Biserica evang. și respective reprezentanții ei n'au putut însă vedea pe credincioșii bisericei no-

*) Sunteti prea susceptibili, domnule corespondinte. Dvoastră credeți că la cestiunea aceasta nimic nu se mai poate vorbi, vă credeți aproape infalibili. De aici provine susceptibilitatea Dvoastre. În „Tel. Rom.“ n'ă făcut personalități, ci s'a vorbit numai în principiu. Apoi dedăti-vă a crede, că și altora le zace la înimă binele bisericei, și înainte de a păsi cu reforme precumpăranește bine lucrul.

Si ană una. Întregasistemul „Statutul Organic“ se basează pre centralizare, unificare în toate, Dvoastră păști cu separatism, care tare ușor poate trece în anarchie. Înainte de a păsi cu reforme în biserică, trebuie să cumpăram bine lucrul, și să avem înaintea ochilor preceptorul Evangeliu; Înțeleppi ca serpii, și blândi ca porumbii.

stre în folosința numitului pămînt, ci au socotit cum ar putea face să-i usurpe dreptul ei, ceea ce au și făcut. Fiind pămîntul acela dat pe timp nehotărât, reprezentanții bisericei l-au dat, cari sunt mai toți și în reprezentanța comunala, și au dat o rugare la reprezentanța comunala, prin care cer și pe anul prezent pămîntul deja avut. — Reprezentanța însă foarte generoasă dă numai decât în mod clandestin pămîntul acela bisericei evanglico-luth. și aceia l' și semănă primăvara trecută cu ovăz, fără considerare, că ar fi avut cândva și biserică noastră drept acolo.

Am numit concluzul clandestin basat pe ord. pretorial ddto. 15 Maiu a. c. Nr. 1368, care pretore este fiul parochului bâtrân din comuna noastră — A. Gottschling, care pretore la arătarea noastră scrie oficialui comunal:

„Oficial comunul din Chirpér se face atent la prescrisele Art. de lege XVIII § 27 din 1871 și la Art. LIII §. 23 din 1868, și precum se vede din raportul oficialui comunal așternut aici, concluzul din 4/2 a. c. nu l'ați publicat; eara bisericăi gr. or. n'ați dat partea cununioasă, vă fac atenții la respectarea și împlinirea legilor, precum și la întreținerea bunelor relațiuni, între locuitorii acelei comune de naționalitate și confesiune diferită, care trebuie să fie problema cea dintâi a unui oficiu comunal, și să nu semănați ură și discordă, căci ceea ce vă siliți să semăna, numai aceea vă pot să seceră.“ Eată cununie unui pretore de naționalitatea și confesiunea conlocuitorilor noștri sasi, și chiar fiul veteranului paroch evang. din aceasta comună.

După dojana aceasta de un adeverat pretore, frații săsi nu numai nu s-au lăsat de ce au fost făcuți, ci prin alt concluz al reprezentanței au confirmat de nou cele sevărșite în 4 Februarie a. c. mai adăogând, că și românilor vor da, dacă vor cere în proporție cu darea de pămînt ce o plătesc ei față cu sasii, care inclusiv și publicat în comună. Ce era să mai ceară biserică noastră când tot pămîntul era deja semenat, și timpul semenătului trecut.

Biserică noastră au aflat mai corect a lucra așa: contra concluzului publicat acum, au făcut recurs la municipiu; eara contra bisericei evangeliice au făcut acțiune la judecătoria cercuală din Nocrich pentru conturbare în posesiune.

În urma recursului au urmat rezoluțiunea ddto. 30 Iuliu a. c. N. 8961, prin care concluzul reprezentanței din Chirpér s'a casat arătânduse la întrețele, bunurile alodiale nu se dau confiștiunilor după darea directă, ci după numerul sufletelor; eara judecătoria au condamnat biserică evangelică a lăsa pămîntul nostru libăr și a suporta spesele procesului în sumă de 81 fl. v. a.

Vădându-se acum oamenii noștri constrânsi să recunoasce și dreptul bisericii noastre, nu numai nu s'a lăsat de apucăturile lor, dar și ceară ca unii ce sunt la putere în comună a nedreptăți pre români în tot chipul prin calumnii, prin denunțări s. a.

Sciind ei că mulți dintre români sunt economi de oii au pus tacă de un fl. v. a. pre fiecare cap de oaiă, și deși recursul centru acesta era la instanția a două tot i-au executat și pre cei cari s'a opus, i-au executat cu gendarmeria.

În 21 Octombrie au făcut un statut de păsunat tot cu intenție de a nimici materialicesce pe români ca pre cei mai mici posesori de pămînt, care statut foarte defectuos apăsa de o potrivă mai pretoți locuitorii comunei și mai mulți ca 50 de indivizi sasi sunt greu atinși în interes lor economic, din care cauza cu toată ura lor contra românilor au subscris mulți recursul acestora naintat la înmuncipiu cerând cu toții, decât statutul pomenit mai bine nutrirea vitelor în stau (Stallfütterung).

Pre dl subjude regiu Henter Bela l'a incusat la Tabla regiă, că ar fi părtinit biserică noastră în procesul intentat contra bisericei evangh. din care cauza dl subjude spre justificarea sa au transpus toate actele de proces Tablei regiă spre cenzurare. Mă prinde mirarea cum de sasii noștri sună s'a convins despre dl subjude de vre o 7 ani, de când este în Nocrich, despre omul cel mai solid, care nu numai nu s'a lăsat să fi corupt dară și pre cei, cari au voit căte o dată al corupe i-au pedepsit cu arrest. De și oamenii noștri o sciu aceasta totuși în furia lor caută și resbuna și asupra lui subjude numai căci densus au aflat adeverul pre partea noastră. Noi am fi avut mai mult temeu a ne supera pre densus fiind că cu prima incusă din cauza unui mic defect al aceleia am fost respinși.

Mai departe dreptatea fraților săsi se mai poate vedea și dintr'acea; parochul, capelanul, invetatorii lor capătă fiecare căte 2 sorti de lemne din pădurea comunala, și parochului lor pre lângă aceea se mai dau și 6 stângini de lemne pre an, eara parochului venit în locul veteranului paroch Gottschling actualului paroch în funcție 2 sorti și eara stân-

gi. Dintre funcționari nostri bisericesci singur parochului se dau 2 sorti, și când acesta acum a mai cerut pre drept 2 stângini de lemne și s'a respuns: „nu-i dăm“ se înțelege că parochul nostru nu se va mulțumi cu respunsul primit.

Aș mai avea multe de înregistrat, din suferințele bisericei noastre, că și ale singuraticilor ei credincioși provenite pe toată diua dela oficialii acestei comune, dară nu voi să abuse de indulgența DVoastră dle Redactor, și vă rog a nu-mi denega ospitalitatea diuariului ce redigă atât cu corespondență presinte, că și cu cele ce vom mai veni în interesul publicitatii, și al comunei noastre bisericesci.

Că de încheere am să mai amintesc că cauza tuturor persecuților îndreptate asupra bisericei și naționalității noastre de un an și jumătate sunt numai două persoane venite în acest restimp în comuna noastră și anume: parochul evanghelic actual și notariul comunal, cari sunt dominați de ură contra a tot ce e românesc până la patimă.

b.

Înmormântarea lui Vasile Boerescu.

Conform cu morala creștină și cu vechiul proverb român, că de morți să nu vorbesc decât bine, venim în fața mormântului de abia închis a lui Vasile Boerescu, să facem ați o schită biografică a regretatului bărbat de stat, ilustru profesor și eminent jurisconsult, precum și o repede dare de seamă a înmormântării sale care a avut loc eri.

Nu ne gândim cătuși de puțin să analiza toate faptele, pe care le-a sevărșit Vasile Boerescu: istoria nepărtinuitoare, care sunt siguri că va consacra o pagină, va face aceasta ea să arăta actele lui atât cele bune cât și cele rele — căci *errare humanum est* și ori ce om, mai cu seamă aaciea, cari sunt chemați a conduce destinele unui popor, greșește unul mai mult, altul mai puțin; ea dar va înregistra și va spune posteritatei binele și răul ce a făcut Vasile Boerescu cătă trăit.

Ea este dar supremul judecător care judecă pe toți bărbații, ale căror fapte merită să fie înregistrate.

Lăsând la o parte ori ce considerați politice, ori ce român trebuie să recunoască că Vasile Boerescu și ca om politic, și ca profesor și ca jurisconsult a jucat un rol important în această țară, și a ajuns la treapta cea mai înaltă în societate prin talente și capacitatea sa.

Soartea, nu este mai puțin adeverat că i-a suris mai mult decât ori căruia alt cetățean.

Vasile Boerescu s'a născut din o familie modestă, în anul 1830 Ianuarie 1. El și-a făcut primele sale studii în colegiul național S. Sava. După evenimentul dela 1848 pleca la Paris, de unde se reîntoarse, în 1857, cu titlul de doctor în drept.

Prima sa lucrare în viață politică fu un memoriu asupra țrei sale, pe cari îl împără tuturor membrilor congresului întrunit la Paris, în 1856, și în care arăta poziția politică a țrei noastre, precum și aspirațiile ei.

În acest memoriu el formulase dorințele luptătorilor dela 1848, ai căror reprezentanți sunt ați la cărmă țrei și cari sunt cele patru puncte cunoscute: Independența Principatelor, Unirea lor, garanția colectivă a marilor puteri și un Principe strin pe Tron.

Acest memoriu, care la început se credea că se datoră unei unui bătrân diplomat, fu publicat prin toate diarele politice din Europa și aduse autorului din toate părțile aplause și încuragiări.

După ce se reîntoarse în țară colaboră la diarul „Pruncul Român“ și apoi după 1860 fundă diarul „Naționalul“.

În 1859 fu ales deputat în Cameră, unde și-a arătat talentul său oratoric și cunoștințele profunde ce posedă.

În memorabila sedință dela 24 Ianuarie 1859, pronunțată în comitet secret, un memorabil discurs, pledând pentru Unirea Principatelor și alegerea Domnului Cuza de Domnitor și al Munteniei.

În 1860 întră, pentru prima oară, în ministeriu, presidat de d. Manolache Costache, luând poftofoliu justiției.

Dela aceasta dată de mai multe ori ocupă funcțiunea de ministru precum și aceea de vice-president al Consiliului de Stat, în care calitate se distinse prin „codul procedurii penale“ care fu primit de Camere nemodificat și care se astăați încă în vigoare.

După căderea principelui Cuza, în 1866 fu ales de Cameră, împreună cu alți bărbați politici, și însărcinat cu misiunea pe lângă Puterile garante, spre recunoascerea principelui Carol de Domn al țrei.

Această misiune, care dură vre o patru luni, și-o îndeplinește într'un mod demn.

Mai înainte insă de această, Vasile Boerescu fusese însărcinat să se ducă la Bruxelles pentru a face cunoștință principelui de Flandria, fratele regelui Belgiei, alegerea ca principel al nostru.

Apoi, omul care se născuse în stăriile modeste ale poporului român, devenit prin talentele și capacitatele sale cunoștință numai în țară și în străinătate, intră în

partidul conservator, al așa numișilor boeri, și fu numit, în 1873 ministru de externe în cabinetul Lascăr Catargi pe care îl părăsi apoi, vădând realele ce decurg pentru țară din această guvernare, spre a forma un partid sub conducerea sa, care să formeze așa dicând o trăsură de unire între conservatori și liberali, și în 1878, isbuțită a forma acest partid, căruia să dete numele de „Centru“, și care avea de organ de publicitate diarul „Presa“.

Sub guvernul conservator, Vasile Boerescu lucră foarte mult, ca ministru, spre a face ca să ni se recunoască dreptul de a încheia tractate cu Puterile mari contra Porții, care se săli din toate puterile sale spre a ne contesta acest drept.

Să pentru a se consacra și a se pune în execuție acest drept al țrei, Vasile Boerescu crede că cununia a și pune tot talentul său și neobosită munca de a încheia cu Austro-Ungaria tratatul de comerț, care fu ratificat în 1875 pentru un timp de 10 ani, tratat care deși în principiu era un act însemnat pentru țară, de oare ce prin el se recunoștea țrei de drept independența ei, de fapt înseă acest tratat a costat și costă țrei prea scump dreptul cel căstigase.

Pela sfârșitul anului 1875 iesind din ministerul conservator, Vasile Boerescu fu ales senator, combătând guvernul liberal, care succedă celui conservator, în care intră însă mai târziu și contribu destul de mult întră revisuire art. 7 din Constituție, așa că în cestiunea evreilor.

Ești apoi și din acest minister, remânând în arena politică ca membru al maturului Corp, până în diua de 18 ale lunei trecute, când moartea, această capricioasă secrete, a genului uman, lării de lângă inconsolabilă și societate din mijlocul familiei, amicilor și nemulțumirilor săi cunoști la Paris, de parte de patria sa, fără a-i permite măcar să se reîntoarcă spre a-și lua ultimul adio dela desolații săi copii și frate.

Eată pe scurt Vasile Boerescu ca om politic.

Ca profesor jurisconsult el nu se distinge mai puțin.

Studentii, cari au avut fericirea să-i asculte prelegerile sale plăngădi pe acela a cărui cuvântare și fermecă, a cărui tărie de argumentație și convinge, al cărui spirit patrunător și uimea și în fine din ale cărui profunde cunoștințe cătușă cu placere să tragă profit.

Dar... vai! studentii de ați nu mai au fericirea a asculta pe eminentul profesor V. Boerescu.

O singură măngădere ar putea ei să aibă de această perdere reparabilă, aceea că silințele ce V. Boerescu și-a dat de pe catedră să-i fi dat fructele sale și ca unul din tinerii nostri jurisconsulti să-i poată călca pe urmă.

Nu disperăm de loc că această măngădere o vor avea V. Boerescu, ca profesor, mai avea un dar, care nu se poate găsi de căt la foarte puțini, acela că nu obosie de loc pe cei ce i ascultau și prelegerile sale nu puteau de căt să atragă.

Ca jurisconsult și ca avocat el înzestră literatura judecătorie cu multe opere de valoare și pleoarile sale erau nicidecum adevărate prelegeri instructive chiar pentru judecători.

Ultima lucrare a sa, în politică, fu raportul său în privința revizuirii Constituției, ear ca avocat pledă, cu cătăva dile înainte de ași da sfârșitul, un proces înaintea Înaltei Curți de Casătie.

Eată pe scurt cine a fost V. Boerescu.

Să trecem acum la o repede și scurtă dare de seamă a ceremonialului, cu care i se înmormântă reîmâștile mortuale ieri.

De dimineață încă strădele principale deveniseră aproape impracticabile cu trăsura din cauza mulțimii, care se fădează spre palatul universității și spre piata sf. Gheorghe spre a vedea cortegiul trecând.

Dela 10 oare trătoarele și ferestrele de pe strădele, pe unde să hotărise să treacă cortegiul începură să se garnescă de o mulțime din toate strădele societății: piata sf. George mai cu seamă gemea de lume și aci poliția și gendarmii avură mult de lucru spre a menține ordinea.

Pe la căteva case se vedea arborate către un drapel negru, astfel am observat la palatul Dacia, la magazinul d-lui Sărman, din calea Victoriei, etc.

Intrarea principală a Universității era îmbrăcată în doliu. Sus pe balcoane se vedeau arborate căteva drapeluri tricolore în doliu în mijlocul căror se astăați nu altul tot în doliu pe care pe o parte se vedea marca țării, ear pe cealaltă se citea: Universitatea din București anul 1864.

La intrarea de jos se astăau două piramide în patru colțuri, îmbrăcate în catifea neagră, ornate cu stele poleite și la estremitatea căror se astăau așezate către un vas poleit în care ardeau nesce torțe.

Pe trotuar, tot în față intrării principale se astăau alte două piramide rotunde îmbrăcate de asemenea cu catifea neagră și ornate cu stele poleite, deasupra căror se așezaseră doi stâlpi finali la estremitatea căror atârnau către un mare drapel negru de postav.

Piramidele acestea erau împodobite cu coroane de brađi.

Lampele cu gaz aerifon din fața universității erau acoperite cu cărep negru și au stat aprinse până ce cortegiul a trecut.

La locuința decedatului poarta a fost îmbrăcată în doliu, din diua în care se aduse în țară cadavrul și până ce fu înmormântat.

La biserică se făcuseră nesce pregătiri ne mai văzute până acum,

Gradina era înconjurată de lume și de armătă. Cele patru intrări erau îmbrăcate în doliu și pădite pentru că mulțimea să nu dea năvală înăuntru.

Dispoziție foarte prudentă, căci astfel s-ar fi făcut cu totul imposibilă intrarea în biserică și ar fi impiedcat chiar și pe cei mai de aproape ai decedatului să facă ultima lor datorie.

S'au lăsat pentru public dilele de Vineri și Sâmbătă pentru a vedea atât ornamentele din biserică cât și a lui adio.

Gendarmi pedestri erau însirați și pe o parte și pe cea lăță dela intrarea principală în grădină până la intrarea în biserică.

Fațada acesteia era acoperită cu postav negru, așezați cu multă măestrie și pe care erau aplicate două mărți mari, aduse dela Paris și pe cari se vedea inițialele V. B.

În biserică domnea un întuneric foarte mare, ceea ce facea că tristețea să fie mai mare. Tot interiorul bisericei era îmbrăcat tot în postav negru, bine aranjat; în dreapta era locul rezervat pentru familie, ear în stânga pentru invitați. Amvonul unde se cetește sf. evanghelie era de asemenea îmbrăcat în doliu și se destinase pentru aceea, cari trebuiau să rostească discursuri.

În mijlocul bisericei, pe un piedestal cu cinci trepte îmbrăcat în catifea neagră și ale cărui trepte sunt ornate pe margini cu frunze de stejar poleite, se afla deponus coșigul.

Acesta, compus din trei părți cari formau una, era de asemenea îmbrăcat cu catifea neagră și ornat cu fir de argint, ear' de dinăuntru capitonat cu atlas alb. Boerescu era foarte bine și sămăna mai mult cu un om ce doarme de căt ca aceea a unui cadavră.

Pe deasupra consciugului se vedea o frumoasă coroană depusă de domnul C. Boerescu.

La cele patru colțuri ale estradei se afla căte un stâlp îmbrăcat cu catifea neagră și ornat cu stele poleite, deasupra căror se afla așezați căte un vas funebru.

La capul consciugului se afla ridicat un fel de frontispiciu înalt de postav negru cu panglice late albe; pe acest frontispiciu se vedea în partea dreaptă despre ușă mai multe ramuri de palmieri și o carte pe carea se cetea următoarea inscripție:

Vasile Boerescu

1830—1883
1856—1859
1865—1880—81

ear pe partea cealaltă iarăși o ramură de palemieri și o coroană în mijlocul căror se văd inițialele V. B. Deasupra acestui frontispiciu se vedea însemnele societății francmașone, îmbrăcate în doliu.

Estrada, pe care se afla consciugul este literalmente acoperită cu cunune, unele mai frumoase de căt altele.

Ne este imposibil ale descrie pe toate, vom cita însă unele din ele, cari ne au atras mai mult atenția și păcat memoria ne permite.

Două cunune de mărgele negre în formă de ghirlande, în mijloc, de desuptulunii unui geam, având fiecare următoarele inscripții: Camera deputaților, lui V. Boerescu, și Senatul, lui V. Boerescu.

Afără de aceste Camera și Senatul mai depuseră și altele. A Camerei, lucrată de d-ra Blanche, este de lauri cu marca tărei și legată cu o șarpă tricoloră; pe un fund negru se citește datele:

1830—1883
1851—1859
1865—1880—81

A senatului este tot de lauri și pe un fund de catifea crema se cetește: Senatul, lui Vasile Boerescu.

Cununa societăței de construcții și lucrări publice, care are 1 metru jumătate diametru, 4 și trei sferturi metri circonferință, este lucrată în flori artificiale, cari semesc pe cele naturale în modul cel mai perfect. Trandafirii și liliacul, cari compun această cunună sunt lucrate cu multă artă de Ville de Bucarest.

Aceea a baroului din Capitală, de argint, în formă de foi de lauri și stejar lucrată de argintarul Filipov Rusu din strada Carol, de o greutate de 3000 dramuri.

Cununa elevilor liceului Louis le Grand din Paris, trandafiri albi, mișunile de Parma și verdeță, legată cu o panglică lată albă.

Altă foarte frumoasă, compusă numai de mișunile de Parma și legată cu o panglică lată neagră, având inscripția: Au president della Société du Crédit mobilier roumain, ses collègues de Paris.

O cunună de imortale cu inscripția A mon bien aimé épouse.

Alte două de imortale albe și violete cu inscripția A mon père.

O cunună de lauri și stejar a israeliților spanioli din Capitală.

Alte de stejar și edera din partea israeliților români din Capitală.

O cunună de stejar de aur din partea israeliților români din Capitală.

O coroană de lauri de aur și verde din partea agenților de schimb ai bursei din București.

Afără de acestea, se mai vedea depuse cunune din partea Universităților din București și Iași, cea dintâi de lauri cu inscripție pe catifea roșie, cea dea două de stejar cu inscripție pe un fund de catifea neagră, legată cu panglică tricoloră, din partea scoalei de Comerț, Camerei de Comerț, a barourilor din Craiova, Mehedinți, Neamț, Brăila și alte județe, din partea județului Ialomița, din partea dlor St. Ionid, frații Șoimescu, C. C. Arion, C. G. Dîsescu, Florescu, Rioșan, societății Dacia România și o mulțime altele, printre care am mai observat una din partea unui necunoscut cu inscripția: A mon cher protecteur.

M. S. Regele asemenea trimise prin șeful casei sale militare, d. general Crețeanu, o frumoasă coroană, legată cu panglici albe și cu inscripția: Regele, lui Vasile Boerescu.

Ceremonia funebre se începea la ora 12 și fu oficiată de I. P. S. S. L. L. Mitropolitul Moldovei, S. S. Episcopu, înconjurați de un numeros cler.

Discursurile s'au rostit de dd. Em. E. Porumbar, delegatul Camerei, N. Ionescu, Esarcu și Ar. Pascal.

Apoi cortegiul se puse în mișcare în ordinea următoare:

Un pluton de gendarmi călări.

Scoalele publice din Capitală, prin cari se observau mai cu samă scoalele: Normală și de muzică.

Carul ceremonial.

Mai mulți preoți pe jos.

Mai mulți prelați în trăsuri, printre cari am observat pe I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei.

Decorațiunile purtate pe 12 perne de cătră majori asistați de căte doi căpitanii cu săbiele scoase, așezați pe două coloane și în ordinea următoare:

Steaua României, Coroana României, Coroana și fer (Austria), Osmania (Turcia), Coroana de Italia, Coroana Prusiei, Leopold, (Sf. Michail), Măntuitorul, Carol III Ispania, Notre Dame, Crist, Tacova și Danile Sf. Carol și Leul și Soarele Toate aceste decorațiuni aveau cordoane.

Urma apoi carul cu coroane, tras de doi cai și aranjat cu foarte mult gust.

Carul funebru era tras de 8 cai și împodobit cu o mulțime de coroane. Pe coscior se vedea coroana baroului din Capitală, ear pe carul funebru, în față, aceea a societății Constructorilor.

Imediat după car urma d. C. Boerescu, înconjurat de o mulțime de amici și cunoșcuți, o mulțime de deputați și senatori, miniștri tărei și străini generali, coloneli, diferite delegații, corpul profesorilor, un număr însemnat de advocați, reprezentanți presei și studenții Universității.

Trăsura familiei în doliu.

Trăsura regală închisă și trasă de doi cai.

Trăsurile familiei, în număr de 12.

Apoi armata sub comanda dlui General Radovici, în ordinea următoare;

Regimentul 3 și 8 de infanterie cu muzica și drapele.

O baterie de artillerie.

Două escadroane de roșiori.

Un pluton de gendarmi călări.

Si în fine o mulțime de trăsuri particulare.

Cortegiul străbătu strada Colții, bulevardul Universității, Calea Victoriei, strada Carol, strada Serban-Vodă, cheul Dâmboviței, calea Rahovei și strada 11 Iunie până la cimitirul Bel.

În fața Universității Cortegiul se opri și un discurs fu pronunțat de d. G. D. Teodorescu.

La cimitir, asemenea se pronunță mai multe discursuri de d. Meitani și alții.

Ceremonia înmormântării se sfârși tocmai tardîu pe la ora 5.

La această ceremonie am observat, la biserică întreagă corp diplomatic, precum și d. președinte al consiliului I. C. Brătianu, care se întoarse eri dela Sinaia.

Din partea M. S. Regelui asistau d. general Crețeanu, șeful casei sale militare și dd. adjutanți colonel Candiano-Popescu și maiorii Nepel și Somănescu.

Cordoaanele carului funebru erau ținute de ministru al Justiției, d. Crețescu, primul președinte al înaltei Curți, de d. Stirbei, d. A. Pascal, d. A. Vizanti, d. Zalomit și alți înalte demnitari ai Statului, care succedau pe rând.

Timpul a fost foarte frumos.

Varietăți.

* (Seratele literare la dl Maiorescu), în București se continuă în toate sămbetele, asistând totdeauna un număr frumos de literați. Nu de mult d. Ioan Slavici a cedit începutul unei novele, care a plăcut mult și care — să o spunem cu plăcere — se va publica întâiu în „Familia”. Săptămâna trecută a cedit dl P. Ispirescu „O călătorie la țeară” din Povestile Unchișului săfatos; ear dl T. Maiorescu a cedit căteva din poezile lui Eminescu, care tocmai se află sub presă. Tot atunci a cedit și dl Petru Dulfu comedie sa: „O ceartă pentru nimică”. Limba și versificația n'au lăsat nimic de dorit; dar în

cea ce privesc descurcarea caracterelor și a situațiunilor, autorul trebuie să facă unele modificări și prescurtări în urma observațiunilor critice, care i s'au făcut de cătră ascultători, printre cari era și dl Iacob Negruzz, redactorul „Convorbirilor Literare” din Iași.

„Familia”

* (Societatea „Junimea” din Cernăuți ni-a trimis raportul său anual dela 11 Noemvre 1882 până la 1 Noemvre 1883. De oare ce corespondentele noastre din Bucovina a schițat deja activitatea acestei societăți, din raportul prezintă vom scoate numai următoarele date: Comitetul societății fu compus astfel: president când fil. Lazar Vicol, vice-president cand. jur. Erast Mandicevschi, secretari stud. jur. Valerian Halip, controlor stud. jur. Teodor cav. de Flondor, bibliotecar stud. jur. Ilie Dan. În cabinetul de lectură s'au aflat 31 de foi; biblioteca constă din 931 opere în 917 volume și 255 broșure; Societatea a avut 7 membri onorari, 8 fondatori, 6 emeritați, 9 sprinctori, 7 binefăcători, 63 ordinari. Averea societății: fondul disponibil 627 fl. 81 1/2 cr., fondul neatacabil 561 fl. 40 cr. inventariul în valoare de 350 fl., cu total 1539 fl. 31 1/2 cr.

„Familia.”

* (Coloniele de evrei în Palestina) La finele lui Octombrie s'a deschis prima colonie evreiască sub direcție creștină. În Anglia s'a constituit adeă o societate cu scopul de a se ocupa numai cu evrei ce vor pleca din Europa în Palestina. Această societate a cumpărat o moșie în apropierea Ierusalimului dela dragomanul consulatului spaniol spre a o coloniza cu evrei. Acolo se vor așeza vre o 40 de familii. Fiecare familie va primi casă, unelte, sămânță, vite... ear în schimb coloniștii vor da dijma guvernului, și societății amintite vor plăti dobândă 5 la sută pentru banii ce li se dau ca ajutor. Înădăba ce societatea va dispune de 6 ani, va mai cumpăra o moșie pentru colonisarea cu evrei. Cum s'a fondat colonia astă, se aude de o întreprindere de concurență și încă din partea unei bănci, a cărei șefi sunt evrei. Noi din parte-ne am dorit să aibă succes unele întreprinderi ca și aceste; din nenocire însă s'a constatat deja până acum, că elementele ovreești așezați în Palestina, nu sunt apte pentru a cultiva pământul și ne este frică nu cumva să pornească îndărăpt.

* (O nouă insulă). Gibraltarul, cuibul de stânci, este destinat a deveni insulă. S'a făcut adeă planul de a tăia gățul de pământ, care leagă Gibraltarul cu continentul și a stabili acolo un canal cu o lărgime de vre o sută de metri.

Loterie.

Mercuri 19 Decembrie 1883.

Brünn: 80 37 77 83 35

Bursa de Viena și Pesta.

Din 18 Decembrie n. 1883.

	Viena	B-pestă
Renta de aur ung. de 6%	120.65	120.80
Renta de aur ung. de 4%	87.85	87.80
Renta ung. de hârtie	85.30	85.25
Renta de aur austriacă	98.65	98.50
Obligațiuni ung. de răscumpărarea pământului	400.25	100.25
Sorți de stat dela 1860	135.—	135.—
Sorți ungurești cu premii	112.50	112.50
Sorți de regulare Tisei	110.40	110.30
Datorie de credit austriacă	28.425	284.75
Datorie de stat austriacă în hârtie	79.75	79.70
Datorie de stat austriacă în hârtie	79.20	79.10
Scriuri fonciare ale institutului „Albină”	—	100.80
Argint	—	—
Galbin	5.74	5.71
Napoleon	9.60	9.59
London (pe poliță de trei luni)	121.—	121.—

Nr. 665.

[623] 3—3

Publicații.